

χειροκοπία

Τρίτη, 23 Απριλίου 2013

Σημασία

Ποινή που συνίσταται στο κοψίμο του χεριου. Συνηθως επεβάλλετο στους κλεπτες. (λωπιδύτες, βαλαντιοτόμους κλπ).

Ο τιμωρημενος λεγονταν χειρότμητος.

Ιδιαίτερα στο χριστιανικο Βυζαντιο:

Ήταν η πιο συνηθισμένη ποινή, για όποιους έγδυναν νεκρούς, παραχάραζαν νομίσματα, έκοβαν ξένο αμπέλι, πυρπολούσαν αποθήκες, γκρέμιζαν φράχτες, όποιος ξέκοβε κοπάδι από βοσκοτόπι ή μαντρί, προκαλούσαν βαρύ τραύμα με γροθιά, έπαιζαν ζάρια κ.ά. Από τις αρχές του Η΄ αιώνα οι ακρωτηριασμοί, με την ένταξή τους στην ποινική νομοθεσία, κατάντησαν ένα οικτρό φαινόμενο του βυζαντινού καθημερινού βίου. Σε ορισμένες περιόδους έπαιρναν διαστάσεις τρομακτικές. Σε κάθε βήμα συναντούσε κανείς ανθρώπους με κλαδεμένα μέλη.

Συνώνυμα

Κουτσοχέρας

Κοψοχέρης

Κουλός < αρχ. Κυλός

Εγκυκλοπαιδικά

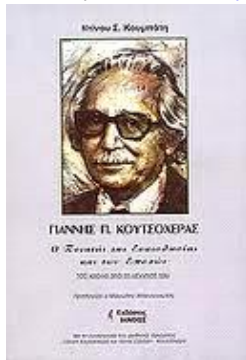
**Χειρότμητος (ό, ή), [χ. τέμνω]. κομμέ-
νος με τὸ χέρι.**

Κατ παράδοξον τροπον ο χειρότμητος είναι (κατά τον Στ. Βυζάντιο) ο τμηθεις δια χειρος και όχι ο τμηθεις την χειρα ενώ ρινοτμητος σημαινει ο τμηθεις την ρίνα.

Ανεξαρτητα από τα συντακτικα τερτιπια το κοψίμο των χεριων ηταν ποινή αρχαιοτατη και φαινεται να ισχυει και σημερα σε μερικα ισλαμικα κρατη.

Η χειροτμηση εκτος από τον στιγματισμου του τιμωρουμενου τον απεμακρυνε de facto από επομενα κακουργηματα.

Επώνυμο: [Κουτσοχέρας](#)

Ετυμολογία

Χειρ+ τέμνω

Εικόνες

Κουλοχέρης 1

Κουλοχέρης 2

Χειροκοπία

Ειδικό μνηάνημα για σύνθλιψη των χεριών, με την βοήθεια του Χριστού.

Φράσεις

ΦΡ. Να μου κοπεί το χέρι αν ...

Βλ. χερι (φραση [να μου κοπεί το χέρι](#) στο λεξικο των ακρων)

Αναφορές

**λθ'. Ὁ κλέπτων ἐν φορσάτῳ, ἦτοι ἐν ἐξπεδίτῳ, εἰ
μὲν ὄπλα, τυπτέσθω· εἰ δὲ ἀλογον, χειροκοπέισθω.**

9573.544

*εἰ δὲ δοῦλος ἢ ἀπελεύθερος, τυπτό-
μενος καὶ κουρευόμενος χειροκοπέισθω .*

9535.24 [32] ΠΕΡΙ ΑΝΔΡΑΠΟΔΙΣΤΩΝ

...

στο δείπνισμα που δείπνησε κόφτει του το ένα χέρι
Και πολοάται Σαρακηνός του Κωνσταντά και λειει:

Παρά ν' ακούσει ο κύρης μου πως ειμαι **κουτσοχέρας**
Καλλιο ν' ακουσει ο κυρης μου πως παει η κεφαλή μου.

...

Ο Σαρατζηνός - Δημοτικο του Ακριτικου Κυκλου -Κυπρος

Ηθικο διδαγμα: ο θανατος είναι προτιμοτερος από την ατιμωση. Η χειροτμηση είναι ποινη που συνηθως επιβαλλεται στους κλεφτες. Κανει εντυπωση ότι ο Σαρακηνος σκεπτεται περισσοτερο την τιμη του και το τι θα πει ο πατερας του, από την οριστική του αναπηρια.

Σημερα ενδιαφερομαστε μη μαθει ο κυρις το λογαριασμο από τις μιζες στη Ελβετια και παει και μας τον αδειάσει. Ω καιροι! Ω ήθη!

Κλικ [εδώ](#) για ηχητικο αποσπασμα <http://www.stougiannidis.gr/AENAON/AS2/xeirokopia.pdf>

Τεχνη

- Άγουρος πέτρα πελεκά
μέ τόνα του τό χέρι
κόρη ξανθή έπέρασε
καί τόν καλημερίζει
- άγουρε μ' πούν τό χέρι σου

- καί πελεκάς μέ τό 'να.
- Είπα κόρη μ' νά μή στό πώ
νά μή στό μολογήσω
μά τώρα πού μέ ρώτησες
Θά σου τό μολογήσω.
Εννιά μικρές έφίλησα
καί δέκα παντρεμένες
καί παπαδιές και καλογριές
αμέτρητο λογάρι
ας φίλου και τοῦ λόγου σου
Κι 'ας μ'εκοβαν και τ'άλλο
2042.114

Βιβλιογραφία

2042

Τίτλος: ΓΙΟΡΤΕΣ - ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥΣ

Συγγραφέας: ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛ - ΔΕΔΕ

Εκδότης:ΦΙΛΙΠΠΟΤΗΣ

Έτος:1987

ΑΣ2 Διαπόμπευση - Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis Εκδοση της: 30/3/2013